

En Glente fra Hessen til Viborg.

Ved H. LANGE.

Følgende Beretning fra et gammelt Tidsskrift viser med ret stor Sikkerhed, at der er gjort et Ringfund af en tæmmet Glente. Den er undveget fra Fangenskabet mellem 1767 og Foraaret 1772, vel rimeligst paa sidste Tidspunkt, fra Wabern (Syd for Kassel i Hessen), 51.5 Gr. n. Br. 9.22 Gr. ø. f. Gr. og er skudt i Foraaret 1772 paa et Gods i Omegnen af Viborg, 575 km Nord.

Det er efterhaanden ikke helt faa Ringmeddelelser fra Fortiden, som gennem skriftlig Overlevering er kommet til vor Kundskab, navnlig i Tyskland. Det Tilfælde, som her bringes frem, drejer sig altsaa om en mindst 5-aarig Glente, der muligvis stammer fra en virkelig Ringmærkning i vor Forstand i Hessen Aar 1767, eller snarere er en tæmmet Fugl (til Jagt?), som er undveget og er skudt i Foraaret 1772 af en Godsejer (paa Tjele, Aunsbjerg eller nærliggende).

Meddelelsen er trykt i et lille Tidsskrift „Den Viborg Samler“, som med blandet Indhold af Oplysning om nærliggende Forhold, Nyheder af almen og navnlig lokal Art (Ligprædikener o. a.), udkom i nogle Aar. Man kan undre sig over, at dette meget gamle Ringfund netop skulde træffe Viborg, hvorfra to danske Ringmærkningsarbejder, som blev verdenskendt, er udgaaet. Overlærer H. CHR. C. MORTENSEN fik Kendskab til Tidsskriftets Wabernglente nogle Aar ind i indeværende Aarhundrede, da han længe havde udført et stort Ringarbejde.

Den oprindelige Meddelelse lyder saaledes:

„Den Viborger Samler“, 1773, I, No. 8, 21. Febr. — „Som en Merkværdighed berettes, at i sidste Foraar blev ved en Herregaard her i Egnen af Eieren selv skudt en Glente, som havde om sit eene Been, paa det nederste Led, en Messing Ring, der paa Stedet blev aftaget, og her i Bogtrykkeriet er foreviist. Samme er saaledes: Den er deelt i to Stykker, der ere ved Hængsel sammenhæftede med den eene Ende, og den anden saaledes indrettet med et lidet Hul og en deri passende Tap,

at den beqvemmelig lader sig lukke op og i, men dog kan samme Tap gøres saa fast ved at stikkes i Hullet, at den ikke kan oplukkes uden Møie. Paa dens yderste Side er udgravet 3 Linier: I den første staar: F. II. L. Z. H. i den anden:

Wabern 1767 og i den tredie:
No. 12.

Man har fortalt, at det er brugeligt i Tydskland at sætte een saadan Ring om Foden paa Glente, man fanger og lader flyve, skjønt jeg snarere troer, man maae have brugt den til Jagt i Stedet for Falke, helst da man efter Ridder de Linnés Beretning kan afrette Glenterne til Jagt lige saa got som Falkene, og de rette Jagt-Falke, som komme fra Iisland og Norge, findes ei i Tydskland, uden foræerte derhen fra Danmark. I denne Henseende troer jeg ovenstaaende Bogstaver kan læses: Friederich der IIte, Landgraf zu Hessen. Wabern (udentvivl enten Jagtslottets eller Jægermesterens Navn) 1767. Nr. 12. Skulde jeg feile, ønskedes bedre Oplysning af de Jagtkyndige, der med Fornøielse her skal blive indført. Ellers viiser denne Opskrift, naar den paa foranførte Maade læses, Fuglens Hiem og at den i de 5 Aar, den har baaret Ringen, har trukket 100 Miile eller meere. Nogle Fugles Maade med at trække til andre Steder paa visse Tiider, som Svalens, Storkens, Nattergalens og fleeres, er fuldkommen fast og bekient, og denne samme Maade bruger ogsaa Glenten efter Hr. de Linnés, Kleins, Hallens og andres Vidnesbyrd, saa den ikke aleene trækker imellem de Nordlige og Sydlige Lande i Europa, men er seet i Millionvis at trække over det sorte Hav til Asien og andensteds til Afrika. Om denne paa sin Foraarsrejse fra Tydskland til Norden fandt her sin Død, eller om den har forvildet sig paa en Jagt og derved uden Hensigt til at trække er kommet her, bliver maaske uvist at bestemme.“
